

פְּרֻשֶׁת שְׁבוּעַת מְצָרַע - שִׁבְתַּת הַגְּדוּל

בַּפְּרֻשָׁה הַקּוּדְמָת לְמִדְנֵנוּ עַל הַמְצָרַע שֶׁנִּשְׁלַח אֶל מַחֲנֵה הַמְצָרָעִים לְשִׁבְעָה יָמִים, לְאַחַר שִׁבְעָה יָמִים אִם רוּאָה הַפֹּהֵן שֶׁהִצְרַעַת עָבְרָה, מִמֵּתִין הַמְצָרַע עוֹד שִׁבְעָה יָמִים, וּמֵבִיא הַמְצָרַע שְׁתֵּי צְפוּרִים עֵץ אֲזוּב וּשְׁנֵי תוֹלְעֵת, וּבִזְהָ מְטִיחַ אוֹתוֹ הַפֹּהֵן, וְלָמָּה מֵבִיא דוֹקָא צְפוּרִים? כִּי לֹא מֵר לוֹ כְּמוֹ שֶׁהִצְפוּרִים כָּל הַיּוֹם מִפְּטָטוֹת וּמְצַפְצָפוֹת כִּי גַם אֵתָה דְבַרְתָּ לְשׁוֹן הָרַע וַיִּחְזַר בְּתִשׁוּבָה. הִצְרַעַת מְגִיעָה לְאָדָם קוֹדֵם עַל קִירוֹת הַבַּיִת וְאִם לֹא חָזַר בְּתִשׁוּבָה מְגִיעַ עַל הַבְּגָדִים וְאִם גַּם אִז לֹא חָזַר בְּתִשׁוּבָה מְגִיעַ עַל הַגּוֹף.

יֵשׁ כַּמָּה סְבוֹת לְצַרְעַת שֶׁמְגִיעָה לְאָדָם, אַחַת מֵהֶם זֶה "לְשׁוֹן הָרַע" וְסִבָּה נוֹסֶפֶת הִיא "צְרוֹת עֵין" אָדָם קֹמֵץ שֶׁלֹּא מוֹכֵן לְתֵת מֵהַדְּבָרִים שֶׁלוֹ לְחֵבֵר, רְאוּבֵן בִּקֵּשׁ מִשְׁמַעוֹן 2 מְזֻרְזָנִים לְשִׁבְתַּת, לְשְׁמַעוֹן יֵשׁ מְזֻרְזָנִים לְתֵת לְרְאוּבֵן אָבֵל יֵשׁ לוֹ "צְרוֹת עֵין" וְלֹא רוּצָה לְעִשׂוֹת חֶסֶד, שְׁמַעוֹן אוֹמֵר לְרְאוּבֵן אֵין לִי מְזֻרְזָנִים מִיִּתְרִים לְתֵת לָךְ, ה' מֵבִיא צְרַעַת בְּבַיִת שֶׁל שְׁמַעוֹן, וְשְׁמַעוֹן מִיֵּד רָץ אֶל הַפֹּהֵן וְאוֹמֵר לוֹ שְׁנֵהִיָּה לוֹ בְּבַיִת צְרַעַת עַל הַקִּירוֹת, הַפֹּהֵן מְזַהֵר אֶת שְׁמַעוֹן שִׁיּוֹצִיא מִיֵּד אֶת כָּל הַדְּבָרִים מֵהַבַּיִת לְפָנָי שֶׁהַפֹּהֵן יִגִּיעַ וְאִז יִטְמָא אֶת הַבַּיִת וְאֶת כָּל הַחִפְצִים, שְׁמַעוֹן חוֹזֵר אֶל הַבַּיִת וּמוֹצִיא הַכָּל הַחוּצָה, וְהַשְׂכָּנִים עוֹזְרִים לוֹ לְהוֹצִיא הַכָּל, וְאִז עוֹבֵר רְאוּבֵן וְרוּאָה שֶׁיֵּשׁ לְשְׁמַעוֹן עֶרְמָה שֶׁל 20 מְזֻרְזָנִים וַיּוֹסִי רוּאָה שֶׁיֵּשׁ לְשְׁמַעוֹן 5 מְאוֹרָרִים וּכְשֶׁהוּא בִקֵּשׁ שְׁמַעוֹן אָמַר אֵין לִי, כִּי שְׁמַעוֹן מִתְבַּיֵּשׁ וְחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה.

צָרַעַת הַבִּתִּים מִגִּיעָה בְּגִלְלָה עֲבֹרוֹת שְׂאֵדָם עוֹשֶׂה אֲבָל יֵשׁ בְּזָה גַם מִתְּנָה מִה' כְּשֶׁהַפְּנִיעֵנִים שָׁמְעוּ שְׁעַם יִשְׂרָאֵל חוֹצִים אֶת הַיַּרְדֵּן וְנִכְנְסִים לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, מִיַּד הַחֲבִיאוּ אֶת כָּל הַכֶּסֶף וְהַתְּכֵשִׁיטִים שִׁלְהֵם בְּתוֹךְ הַקִּירוֹת, לְכֵן ה' גּוֹתֵן צָרַעַת בַּקִּיר וְהָאָדָם צָרִיךְ לְשַׁבֵּר אֶת הַמָּקוֹם שָׁבוּ נִמְצְאָתָה הַצָּרַעַת וְהָיָה מוֹצֵא אוֹצֵר שֶׁל כֶּסֶף וְתְכֵשִׁיטִים.

וְעוֹד סִבָּה לְצָרַעַת הַבִּתִּים כְּשֶׁהָיוּ הַפְּנִיעֵנִים בּוֹנִים אֶת הַבִּתִּים שִׁלְהֵם הָיוּ שָׁמַיִם אֶת הָאֲבָנִים לְשֵׁם עֲבוּדָה זָרָה, וְהָיָה נִמְצָא בְּבֵית הַזֶּה רוּחַ טוֹמְאָה, וְה' רוֹצֵה לְהַשְׁרוֹת אֶת שְׂכִינְתּוֹ בְּבֵית, לְכֵן הָיָה מְבִיא צָרַעַת כְּדֵי שִׁיּוֹצִיאוּ אֶת הָאָבֶן שֶׁנִּבְנְתָה לְעֲבוּדָה זָרָה וְכֵן הַבֵּית נִהְיָה טָהוֹר.

שַׁבַּת הַגָּדוֹל :

הַשַּׁבַּת הַסְּמוּכָה לְפֶסַח נִקְרָאת "שַׁבַּת הַגָּדוֹל" מִכַּמָּה סְבוֹת:
סִבָּה אֶחָת: שֶׁבַּשַּׁבַּת שִׁלְפְּנֵי הַיְצִיָּאָה מִמִּצְרַיִם, בֵּי בְּנִיֶּסֶן, צִוָּה ה' אֶת יִשְׂרָאֵל:
"בַּעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַזֶּה, וַיִּקְחוּ לָהֶם אִישׁ שָׂה לְבֵית אָבִת, שָׂה לְבֵית"
 לְקַשֵּׁר אֶת הַשָּׂה לְמִיטָה אַרְבָּעָה יָמִים לְפָנָי שֶׁמְקַרְיָבִים אוֹתוֹ, הַמִּצְרַיִם רָאוּ אֶת הַדָּבָר וְשָׂאוּ: לָמָּה אַתֶּם לוֹקְחִים אֶת הַשָּׂה? וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אָמְרוּ: כְּדֵי לְשַׁחֵט אוֹתוֹ לְקַרְבָּן פֶּסַח כְּמֹז שָׂה צִוָּה. וְהָיוּ הַמִּצְרַיִם כּוֹעֲסִים מְאֹד עַל שִׁשׁוּחָטִים אֶת הָאֱלֹהִים שִׁלְהֵם, אֲךָ לֹא יָכְלוּ לַעֲשׂוֹת כְּלוּם.
 וּבְגִלְלָה הַנֶּסֶם הַגָּדוֹל הַזֶּה נִקְרָאת שַׁבַּת הַגָּדוֹל.

סִבָּה נוֹסֶפֶת : לְפָנָי שִׁלְקָחוּ יִשְׂרָאֵל שָׂה לְשַׁחֲטָהּ, כְּבָר יָדְעוּ הַמִּצְרַיִם עַל מַכַּת בְּכוֹרוֹת שֶׁעֲתִידָה לָבוֹא עֲלֵיהֶם וְלֹא יָדְעוּ בְּאִיזָה יוֹם תָּבוֹא, וְהָיוּ הַבְּכוֹרוֹת מִפְּחָדִים, כִּי אָמְרוּ אֲנַחְנוּ עוֹד מְעַט מֵתִים.
 הָלְכוּ אֵל פְּרַעֲה לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ שִׁישְׁלַח אֶת יִשְׂרָאֵל, וְלֹא רָצָה פְּרַעֲה לְשַׁמֵּעַ לָהֶם. עָשׂוּ הַבְּכוֹרוֹת מְלַחְמָה בְּמִצְרַיִם וְהָרְגוּ מֵהֶם הַרְבֵּה, כְּמֹז שֶׁכָּתוּב:
"לְמַכָּה מִצְרַיִם בְּבְכוּרֵיהֶם," שֶׁהַבְּכוֹרוֹת שֶׁל הַמִּצְרַיִם הָרְגוּ אֶת מִצְרַיִם.

שאלות חזרה

מצורע	תזריע	1. מהי פרשת השבוע ?
4	2	2. כמה צפורים מביא המצורע ?
הבתים	הכסא	3. הצרעת מגיעה קודם על ?
הלשון	הבגדים	4. אחר כך מגיעה הצרעת על ?
הגוף	הבהמות	5. ואז הצרעת מגיעה על ?
שמחת חיים	לשון הרע	6. מה הסבה הראשונה לצרעת ?
חילול שבת	צרות עין	7. מהי הסבה השנייה לצרעת ?
2 מזרונים	ספר תורה	8. מה בקש ראובן משמעון ?
יש לי	אין לי	9. מה שמעון אמר לראובן ?
להוציא הכל החוצה	למכור הכל	10. מה אמר הפהן לשמעון ?
כאב	מתנה	11. חוץ מהעונש יש בצרעת גם ?
כסף ותכשיטים	אוכל	12. מה החביאו הפנענים בקירות ?
שבת שירה	שבת הגדול	13. השבת נקראת גם ?
שחררו בשדה	קשרו למיטה	14. מה עשו עם ישראל עם השנה ?
כי זה העבודה זרה שלהם	כי הוא שווה הרבה	15. למה כעסו המצרים ששוחטים את השנה ?
להרוג את עם ישראל	לשחרר את עם ישראל	16. מה בקשו הבכורות מפרעה ?
כן	לא	17. פרעה הסכים ?
שמחו	מלחמה	18. מה עשו הבכורות ?